

města Dačice

Návrh pravidel a postupu tvorby participativního rozpočtu

Verze 2.0 pro Radu města Dačice

připravila

1. CO JE PARTICIPATIVNÍ ROZPOČET MĚSTA DAČICE?

Participativní rozpočet zlepšuje komunikaci mezi radnicí a občany při rozhodování o rozdělení financí z městského rozpočtu. Obecně je možné popsat participativní rozpočet jako část peněz městského rozpočtu, o jejímž využití spolurozhodují obyvatelé společně se svými volenými zastupiteli.

Postup pro tvorbu participativního rozpočtu lze popsat ve zkratce tak, že:

1. obyvatelé podávají návrhy, co by se za peníze z participativního rozpočtu mělo v Dačicích v následujícím roce vylepšit.
2. Navrhovatelé se za asistence města setkají s občany na veřejné diskuzi, kde mohou autorům poskytnout zpětnou vazbu k úpravě jejich návrhu.
3. Městský úřad Dačic návrhy posoudí z hlediska realizovatelnosti a případně je ve spolupráci s autory upraví do realizovatelné podoby.
4. Vyvrcholením procesu participativního rozpočtování je on-line hlasování o tom, které návrhy mají být z peněz participativního rozpočtu zrealizovány.

Pro realizaci výstupů tohoto postupu bude využito 250 000,- Kč, které tak tvoří vlastní participativní rozpočet města Dačice. Tato částka bude využita v roce 2022, s tím, že musí být vynaložena na návrhy občanů, které budou předloženy a vybrány ve shodě s následujícím postupem na základě jasně definovaných pravidel odsouhlasených radou města dne 21. 4. 2021

Rada města sběr nápadů v průběhu procesu tvorby participativního rozpočtu využívá také jako informaci o potřebách obyvatel a jejich představách rozvoje města. Některé z návrhů tak mohou být realizovány z rozpočtu města na základě diskuze v zastupitelstvu města.

Cílem prvního (pilotního) ročníku je otestovat navrženou metodu tvorby participativního rozpočtu. Pilotní testování proběhne tak, aby se mohlo stát nástrojem využívaným městem každoročně, ne pouze během testovacího období.

Obecným cílem participativního rozpočtování města Dačice je:

- zapojit do rozhodování co největší množství občanů města
- získat od obyvatel konstruktivní návrhy, jak zvýšit jejich kvalitu života ve městě
- podpořit skupiny obyvatel, které se do rozhodování tradičně nezapojují

Pro výše uvedené je možné stanovit následující kvantifikovatelné cíle:

- Město Dačice vyčlení na realizaci výstupů participativního rozpočtování finanční prostředky v objemu 250 000 Kč, tj. 34,- Kč na obyvatele.
- Do procesu tvorby participativního rozpočtu se v průběhu navrhování projektů zapojí obyvatelé s minimálně 8 návrhy. Fakticky to znamená alespoň 1,09 návrhů na 1000 občanů obce.
- Závěrečného hlasování se zúčastní minimálně tolik hlasujících, jako je 8% obyvatel starších 15 let.
- O participativní rozpočtování Dačic projeví zájem alespoň ¼ obyvatel města starších 15 let¹.

¹ Toto standardně měříme pomocí Google analytics webu, kde jsou uvedeni unikátní uživatelé webu – je zde předpoklad, že na takový web přicházejí jen cílové skupiny tj. obyvatele města.

2. POSTUP PŘÍPRAVY PARTICIPAČNÍHO ROZPOČTU V ROCE 2021

Navrhovaný projekt lze rozdělit do šesti základních kroků, resp. etap. Níže uvádíme navržený časový harmonogram s hlavními milníky, které označují odpovídající postup realizace projektu.

0. Stanovení pravidel a detailní podoby postupu tvorby Participativního rozpočtu

Milníky:

- Finalizace pravidel a detailní podoby postupy tvorby PaR
- Příprava plánu a podkladů pro informování obyvatel
- Schválení postupu a pravidel radou (21.4)

1. Informování a motivace občanů k podávání návrhů

Milníky:

- Kompletní prezentace participativního rozpočtu prostřednictvím vtypovaných komunikačních kanálů
- Web - Zajištění možnosti podávat návrhy
- Kompletní prezentace na úvodním veřejném setkání
- Formální kontrola návrhů a zveřejnění

2. Prověření realizovatelnosti a úprava návrhů občanů

Milníky:

- Hodnocení návrhů z hlediska realizovatelnosti a zpětná vazba autorům
- Setkání s veřejností a autory nad podanými návrhy (červen)
- Finalizace projektů ve spolupráci úřad – autor

3. Prezentace a výběr návrhů k realizaci

Milníky:

- Informování občanů o finální podobě návrhů a blížícím se hlasování
- Výstava projektů spojená s diskusí s autory
- Hlasování
- Informační kampaň o výsledcích hlasování

4. Vyhodnocení postupu tvorby participativního rozpočtu a realizace návrhů

Milníky:

- Alokace financí na realizaci vybraných návrhů do rozpočtu 2022
- Vyhodnocení výsledků a návrhy na zlepšení pro další ročník
- Schválení pravidel pro další ročník radou/zastupitelstvem
- Realizace vybraných návrhů

3. PRAVIDLA PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU

- I. **Obecná pravidla** – stanovují základní parametry participativního rozpočtu
- II. **Pravidla pro posouzení realizovatelnosti návrhů** stanovují, jaké návrhy občanů mohou být financovány z participativního rozpočtu
- III. **Pravidla pro podávání návrhů obyvateli** stanovují, kdo může podat návrh
- IV. **Pravidla pro formální podobu zpracování návrhu** stanovují podobu toho, jakou podobu má jejich návrh mít.
- V. **Pravidla pro formální postup podání návrhu** upravují, jakým způsobem mohou občané návrh podat.
- VI. **Pravidla pro postup posouzení realizovatelnosti návrhu**
- VII. **Pravidla pro výběr návrhů určených k realizaci** určují, jak budou ze všech realizovatelných návrhů vybrány ty určené k realizaci.
- VIII. **Pravidla pro zpracování výsledků**

I. Obecná pravidla

1. Pro participativní rozpočet města Dačice bude v rozpočtu města vyhrazena částka 250 000,- Kč.
2. Finance z participativního rozpočtu budou využity na realizaci návrhů občanů zaměřených na zkvalitnění života obyvatel Dačic a jejich místních částí ve shodě s následujícími pravidly.
3. Role města je asistence občanům při vymýšlení a podávání návrhů. Je odpovědný za posouzení realizovatelnosti návrhů, případně spolupráce na jejich úpravě do realizovatelné podoby. V poslední fázi je to příprava a samotná realizace návrhů, které občané vyberou k realizaci.
4. Finance participativního rozpočtu nesmí propagovat produkty, služby, činnosti či stanoviska subjektů komerčního, nekomerčního, náboženského či politického charakteru.

II. Pravidla pro posouzení realizovatelnosti návrhů

1. Realizace návrhu musí být v kompetenci města a v případě, že se týká investic, musí být realizovány na pozemcích či v majetku města Dačice.
2. Realizace návrhu musí být v souladu se strategickým, územním plánem města a s platnými právními předpisy ČR.
3. Návrh musí mít přínos pro město a jeho občany. Musí být přístupný a využitelný všemi občany města.
4. Náklady odhadované pro realizaci návrhu nesmí přesáhnout 250 000,- Kč.
5. Součástí celkových nákladů musí být i náklad na projektovou dokumentaci.
6. Návrh musí být realizovatelný do konce roku následujícího po hlasování.
7. Návrh nebude generovat roční provozní náklady přesahující 20% jeho pořizovací ceny.
8. Minimální výše ceny návrhu musí být 10 000,- Kč
9. Investiční návrh musí být udržitelný po dobu 5 let.
10. Finance participativního rozpočtu nemohou sloužit pouze k pořízení projektové dokumentace.
11. Návrhy nesmí naplňovat činnosti, které jsou už podporovány dle Směrnice zastupitelstva 2/2019 „Zásady poskytování podpor města Dačice“.

III. Pravidla pro podávání návrhů obyvateli

1. Návrh může podat kterýkoliv občan Dačic.
2. Návrh musí podpořit alespoň dva Garanti.

3. V případě, že je navrhovatelem osoba mladší 15 let, pak musí alespoň být jeden z Garantů jeho zákonný zástupce
4. Každý občan může podat i podpořit více než jeden návrh.

IV. Pravidla pro formální podobu návrhu

Formálně správně budou návrhy obsahující:

1. název
2. popis výchozí situace, na kterou autoři reagují včetně přesné specifikace místa a ilustrativní fotografie
3. popis navrhovaného řešení (účel, cíl, aktivity atp.)
4. odhadované náklady na realizaci návrhu (včetně informací o nákladech na údržbu)
5. kontakty na autora návrhu tzn., adresa bydliště, telefon, e-mail (je-li)
6. jméno a kontakty na Garanty návrhu
7. Součástí popisu podávaného navrhovaného návrhu, pak musí být, ilustrativní obrázek, jehož autorem je předkladatel návrhu nebo k němu má autorská práva (např. foto současného stavu, ale také obrázky, skici atp., které návrh ilustrují).

V. Pravidla pro postup podávání návrhu

1. Návrh je podán na MěÚ města Dačice elektronicky na adresu koordinátora či přes webové rozhraní, případně v papírové podobě podatelnu.
2. Návrhy u sebe soustřeďuje koordinátor, který provede kontrolu jejich formální správnosti a nejpozději do 5 pracovních dnů navrhovateli poskytne zpětnou vazbu.
3. V případě formálních nedostatků vrací návrh autorovi k dopracování.
4. V případě formální správnosti je postupuje na příslušný odbor MěÚ a prezentuje jej na webových stránkách participativního rozpočtu.
5. V případě věcného sporu s pravidly realizovatelnosti je **koordinátorka** zodpovědný za poskytnutí zpětné vazby navrhovateli a případná spolupráci na úpravě návrhu do realizovatelné podoby.

VI. Pravidla pro postup posouzení realizovatelnosti návrhu

1. Kontrola předložených návrhů bude prováděna průběžně po jejich podání.
2. Koordinátorka do 14. června poskytne navrhovateli prvotní zpětnou vazbu k jeho návrhu:
 - A – návrh je realizovatelný v podobě, jak byl přijat
 - B – návrh vyžaduje další posouzení realizovatelnosti a/nebo případně vyžaduje úpravu do realizovatelné podoby
 - C – návrh není realizovatelný z důvodu principiálního nesouladu s pravidly a není jej možné upravit do realizovatelné podoby
 - D – návrh není realizovatelný z participativního rozpočtu, ale jeho realizace je městem plánována
3. Výsledek průběžné kontroly bude zveřejněn během následného veřejného setkání do konce června a následně na webu participativního rozpočtu.
4. Koordinátorka je v případě zájmu autora/autorky návrhu B zodpovědná za organizaci individuální konzultace při úpravě návrhu do realizovatelné podoby. V případě nezájmu o úpravu návrhu do realizovatelné podoby bude návrh považován za nerealizovatelný.
5. Individuální konzultace proběhnou tak, abych jejich výsledek mohl být prezentován nejpozději do 15. září na webu participativního rozpočtu.
6. O výsledcích individuálních konzultací bude vždy sepsán zápis, shrnující obsah jednání, případně návrhy úprav projektu či odůvodnění, proč návrh nebude dále upravován nebo je

vyřazen z dalšího procesu hodnocení. Tento zápis bude zaslán předkladateli na uvedený kontakt, přičemž za správnost kontaktních údajů odpovídá předkladatel.

7. Pokud návrh projde úspěšně touto kontrolou, má se za to, že je realizovatelný a může být zařazen do hlasování.

VII. Pravidla pro výběr návrhů určených k realizaci – hlasování

1. Hlasování je určeno pro občany města Dačice.
2. Hlasování bude probíhat elektronickou formou. Hlasovat bude možné v infocentru a v městské knihovně s asistencí zaměstnance. Hlasující k hlasování potřebuje mobilní telefon, na který bude zaslán ověřovací SMS kód.
3. Při hlasování bude využit takový volební algoritmus, který umožní distribuci kladných i záporných hlasů mezi jednotlivé návrhy v poměru 2:1. Konkrétní počet hlasů bude stanoven na základě počtu návrhů, o kterých se bude hlasovat. Počet návrhů/3 (zaokrouhleno na celá čísla dolů).
4. Hlasující může rozdělit své hlasy mezi libovolné návrhy. Jednomu návrhu však maximálně jeden hlas.

VIII. Pravidla pro zpracování výsledků

1. Platné budou ta hlasování, které budou v souladu s pravidly uvedenými výše.
2. Sečtou se, příp. odečtou, všechny hlasy pro jednotlivé návrhy.
3. Na základě získaných hlasů sestaví výsledkový žebříček.
4. Na základě tohoto žebříčku rozdělí finanční prostředky potřebné pro realizaci návrhu, v pořadí od návrhu, který získal nejvíce bodů až do vyčerpání přidělených finančních prostředků.
5. Pokud finanční prostředky nedostačují na realizaci následujícího návrhu v žebříčku, pak:
 - o rada města rozhodne, který z dalších návrhů se bude realizovat, případně rozhodne o dofinancování návrhu, který je následující v pořadí.
6. Pokud získají dva či více návrhy stejný počet bodů, realizuje se ten s nejvyšším rozpočtem.
7. Návrh, který získá více jak 25% negativních hlasů oproti počtu pozitivních, nebude realizován z důvodu vysoké kontroverze.